

SLNIEČKO 7

ČÍTANIE

Jozef Kollár

SRDCU NEROZKÁŽEŠ

Na prírodovede sa učíme, aké sily pôsobia na krídla lietadla. Na mňa ale teraz pôsobia celkom iné sily. Petru som si všimol v škole v prírode. Bývali sme v starom kaštieli s vrzgajúcimi drevenými schodmi. V noci sme sa strašili. Vymýšľali sme si duchov, ktorí sa preháňajú po chodbách. Ich siluety som dokonca zazrel vo svite mesiaca. Tajomne si šepkali: „Duchu, duchu, čo si žiadaš?“ V tej chvíli by ma na záchod, ktorý bol až na konci chodby, nedostal ani buldozér.

Vráťme sa však k Petre. Je úplne iná ako ostatné baby. Fakticky. Je z vedľajšej triedy. Ja som céčkar, ona béčkarka. Všimol som si, že sa jej páčilo, ako som raz na spoločnej hodine v amfiteátri čítal spolužiakom úryvok z jednej knižky. Usmiala sa na mňa tak zvláštne, ako sa na mňa dovedy neusmialo žiadne dievča. Ani Iveta. S ňou je to však iné, sme iba kamaráti, niečo ako brat a sestra. Bývame v tom istom dome. Vlastne iné deti v našom dome ani nebývajú, iba starší ľudia. Niektorí dokonca aj starí. Ujko Nébel má vyše deväťdesiat. Keď ide po chodbe, vrzgajú mu topánky.

Petra býva na inej ulici, neďaleko divadla, asi kilometer od nášho domu. Páči sa mi, ale viem, že u nej nemám šancu. Môžem si len predstavovať, ako

by sme išli na zmrzku alebo do kina. Páči sa aj Danielovi, a ten trénuje karate. Cez prestávky sa rád predvádza. Dá mi kravatu a pritlačí ma na krku tak silno, že sa nemôžem nadýchnuť. Vtedy si nič nepredstavujem. Možno raz z neho bude majster Slovenska. Ja mám radšej bajk. Jazdím s kamošmi aj do kopcov okolo Bratislavy. Chcel by som Daniela vidieť, ako by vyšliapal na pezinskú Babu, alebo na Biely kríž s tými jeho vtáčimi nohami. Okolo Petry sa však stále obšmieta. A ona sa smeje na jeho vtipoch. Občas sa pred ňou chce vytiahnuť, a tak niekoho chytí pod krk a hneď ho zase pustí. Taký frajer. Minule sa mi snivalo, že som sa premenil na Spidermana, namieril naňho očný kontakt a bol s ním pokoj.

„O čom zase snívaš?“ vyrušila ma na lavičke pred školou spolužiačka Zuza, ktorá išla z obeda. „Mám pre teba list od Petry.“

„Od koho?“ spýtal som sa neveriacky.

„Nerob sa, že nevieš, veď si do nej,“ povedala Zuza a podala mi list. Na obálke bolo napísané: Pre Maťa. Zovrel som list v ruke a počkal, kým sa Zuza vzdiali. Napadlo mi, že ho mohol napísať hocikto, aby ma dobehol, a potom sa mi bude vysmievať celá trieda. Len čo som sa vrátil domov, hneď som list otvoril. Na žltkastom papieri bolo napísané, že mám prísť k divadlu. Dnes o piatej. A pod tým podpis: Peťa. Srdce mi búšilo až v hrdle, nedalo sa to vydržať. Obliekol som si tričko a moje obľúbené džínsy. Musel som si lahnúť, aby som ich vôbec zapol, ale sú najlepšie! Presne o piatej som stál pred divadlom. Po piatich minútach som ju zbadal. Vydýchol som si a od vzrušenia mi zaškrkalo v bruchu: ten list nebol podvrh, naozaj ho napísala Petra!

„Ahoj,“ pozdravila ma a usmiala sa.

„Ahoj,“ opätovoľ som jej pozdrav.

„Ideme sa prejsť?“ opýtala sa po chvíli.
 „Kam budeš chcieť,“ dostal som zo seba.
 „Tak podme do parku,“ navrhla.

Prikývol som. Po pár metroch sme si
 sadli na lavičku a začali sme sa rozprávať.

V tej rýchlosti mi nenapadlo nič
 zaujímavé, a tak som začal hovoriť
 o kamarátovi Kubovi, ktorý je skvelý
 letecký modelár a podľa predlohy kreslí
 hudobné skupiny.

„Zaujímavé, ale povedz mi radšej niečo
 o sebe,“ naliehala.

A tak som hovoril o tom, čo by som
 chcel robiť. Že by som chcel byť vedcom
 a vymyslieť liek proti rakovine. Myslím, že
 sa jej to páčilo, lebo sme sa dohodli, že sa
 stretneme aj o týždeň. Pri rozlúčke mi dala
 pusku na líce. Takú rýchlu, ale aspoň niečo.
 Keď som sa vrátil domov, tak som zistil,
 že moje úzke džínsy sa mi roztrhli. Taká
 hanba! Čo keď si to Petra všimla?

Týždeň do nášho ďalšieho stretnutia sa
 vliekol strašne dlho. Konečne prišla sobota!

Sadol som si na bajk a odviezol sa k domu,
 kde býva Petra. Zbadal som ju už z diaľky.
 Rozprávala sa s nejakým chalanom a dobre
 sa zabávali. To je koniec! Má iného. Robí
 si zo mňa dobrý deň. Môžu za to moje
 roztrhnuté džínsy? Smutný som sa vrátil
 domov. V očiach som mal slzy. Ani večera mi
 nechutila.

Asi o tri dni mi Zuza doniesla druhý list
 od Petry.

Robil som sa, že je mi ukradnutý, ale len
 čo zašla za roh, nedočkavo som ho otvoril.

*Aj keď sa rozprávam s iným chalanom,
 mám rada len teba...*

Tá veta sa mi vryla hlboko do srdca
 a hneď bolo po smútku. Narástli mi krídla
 a zdalo sa mi, že domov som vletel rovno
 cez okno.

Odvtedy sa s Petrou stretávame.
 Karatista Daniel to nesie ťažko.

Srdcu nerozkážeš.

Tomáš Janovic

Traja bratia

Bratia Jej a Juj a Jaj,
 prišli ku mne. Naozaj.

To, že prišli rovno ku mne,
 bolo veľmi nerozumné,

lebo (a to nie je bájka),
 každý jejká, jujká, jajká.

Začnem spievať. A čo Jaj?
 Radšej nespievajajaj!

Zatancujem. A čo Juj?
 Radšej netancujujuj!

Tak sa smejem. A čo jej?
 Len sa nesmejejeje!

Traja bratia svetom blúdia,
 a kam vojdú, tam je nuda,

a kam vojdú, tam je všade
 o pár minút po nálade.

Preto počúvajajaj –
 keby k tebe prišiel Jaj,

s Jajom, Jej a s Jejom Juj,
 hneď ich vyhadzujujuj!

Moje nohy

Na pleciach sa nosieva
 všetko, čo je ťažké.
 Moja Kata napríklad
 dáva prednosť taške.

Ťažkú tašku na pleciach
 iste nosia mnohí.
 Ale ja tam najradšej
 nosím vlastné nohy.

Pomaly ich vykladám
 na tie svoje plecia.
 Presne tam, kde mlynári
 nosievajú vrecia.

Keď mám nohy na pleciach,
 ľahšie sa mi beží.
 Hoci sa vždy podobám
 obrátenej veži.

BOBOMBA

Kamaráti,

Kak sme ná z školou vybrali na plavárňu lebože v rednatom tele je staj rednari vzduchu. No ale mne sa tam nuobe ~~ne~~ nekcelo lebo voda je tam strašidelne mokkra a studená a rídny r. moj mám celkom modré perie ako kebi som pojedol čučoriedky.

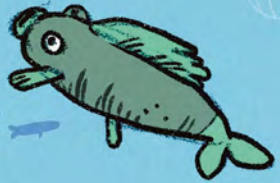
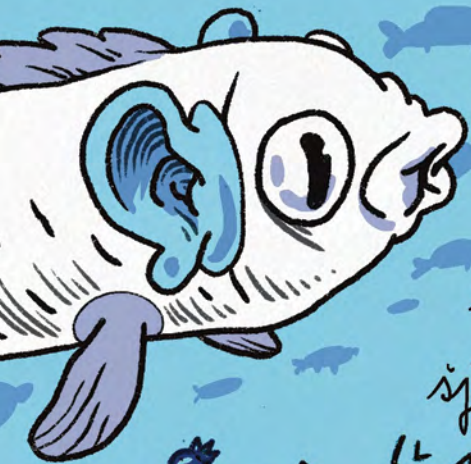
No ale nakoniec som sjez lebo veť ma poznáte že bi som ~~radšej~~ radšej plával v lade a pri tom este preskakoval cez ohnivé knihi ako lev v ~~čirkulaci~~ čirkuse než abi som zostal f škole a este aj na matematike!

Najkeror sme sa jektekali žek to vydrži dlhšie pod vodor ale no sa mi nepáčilo lebo mi natjeklo do ušov a hučalo mi v hlave ako v bubone. Ale ~~potom~~ potom som na stene uridel taki veľký červený nápis že **SKAKAŤ KÁZANÉ** a hneť som aj bol vonku a potom som už letel do vody ako taki kameň.

To bola orajská paráda!

Zerže hneť sa rozpískala pižtálka a plavčík kričal žeci nerijem čítat. No čoby som neverdel! Ja preca nemužem za to že im odpadla opkladáčka s písmerkami: **Z a A!** a tak som me vylavzil jazryk a teras tu musína čakati po kuk v bazéne kým odide. Prídte sa na mňa pozriet kamaráti už mám modré aj uši!

Váž Joško Mubricka

KOLGA

LAADU

MŇOVI!

KDE TO PRASKÁ VO ŠVÍKOCCH...

SRDCE
NA MIESTE

Nás bolo vždy veľa. Už keď som sa narodila, mala som staršieho brata a po mne pribudli do rodiny ešte štyri sestry. Náš malý trojizbový byt v Martine z toho počtu praskal vo švíkoch.

Najviac nás bolo cez vianočné prázdniny. To k nám ešte prišla naša babička. Spala s nami v detskej izbe a po nociach nám rozprávala o svojom živote.

So súrodencami a psom Dastym sme ležali vedľa seba naskladaní na poschodovej posteli a so zatajeným dychom sme počúvali jej historky. O tom, ako počas druhej svetovej vojny

utekala pred frontom, ako sa liečila na tuberkulózu a takmer zomrela, ale aj o tom, že v liečebni stretla dedka, zamilovali sa do seba a nakoniec sa obaja uzdravili. Tam niekde sa začala rodiť moja predstavivosť a fantázia. Ale vo veľkej rodine sa nedalo len tak rozmýšľať a snívať. Stále sa bolo treba o niekoho starať, s niekým sa deliť, po niekom upratať a chodiť do školy a na hudobnú a na plaváreň. A vešať plienky. Lebo vtedy ešte deti nenosili také plienky, ktoré sa po použití vyhodia do koša. Látkové plienky sa museli oprať a potom vyvešať na šnúru na balkóne.

Sídlisko, kde sme bývali, sa volalo Košúty jedna. Okrem nás tam bývalo veľa rodín. Hneď pri paneláku bola škola a pri nej taká obrovská betónová socha. Po skončení vyučovania po nej moji spolužiaci ložili. Tajne som ich sledovala z balkóna a závidela im, ako sa flákajú po vonku, skáču gumu a hrajú sa s loptou. Závidela som im ich slobodný život.

Keď som sa chcela trochu uliať z povinností, šla som venčiť Dastyho. Z druhej strany paneláka bola veľká lúka, ktorá viedla až k sídlisku Košúty dva. Keď som mala nejaké drobné, kúpila som si sladkosť, najčastejšie Margotku, a kým som sa prechádzala po tej veľkej lúke medzi Košútmí jedna a Košútmí dva, celú

Tereza Ol'hová je scenáristka a spisovateľka. Žije v Prahe a píše scenáre, rozhlasové hry a knihy. Najprv písala len pre dospelákov, ale odkedy sa jej narodili synovia Jáchym a Šimon, začala vymýšľať príbehy aj pre deti. S ilustrátorkou Evou Škandíkovou vytvorili knihy Posledný Permoník, Bubáci a Agáta, kde si? Prispieva aj do časopisu Bublina. Rada chodí s deťmi na ihrisko, na ryby, alebo do cukrárne. Hrá na klavír a violončelo a stará sa o korytnačku Antonička.

som ju schrúmala, aby som sa nemusela deliť so súrodencami. Predstavovala som si, že raz budem mať obrovský stôl a v ňom šuplíky, v ktorých sa mi nebudú hrať moje mladšie sestry.

Keď som mala osemnásť rokov, presťahovali sme sa do veľkého bytu v centre mesta, a keďže niektorí moji súrodenci odišli na internát, mala som naozaj jednu veľkú izbu celú pre seba. V tom čase som už ale túžila po úplne niečom inom. Mesto Martin sa mi javilo ako malá bezvýznamná bodka.

Bývali sme pri martinskej železničnej stanici. V noci som sa budila na to, ako stanicou prechádzajú vlaky. Predstavovala som si, že raz do jedného nasadnem a odidem niekde ďaleko. Túžila som žiť vo veľkom meste, ďaleko od mojej rodiny.

Po strednej škole som odišla študovať do Bratislavy a neskôr som sa presťahovala do Prahy. Mala som tam pre seba celý byt! A mohla som si robiť, čo sa mi zachcelo. Okrem zamestnania som nemala žiadne iné starosti. Súrodenci vyrástli z bábätiak na dospelákov a bývali v iných mestách.

Môj život bez všedných denných povinností sa mi však zdal akýsi otupný. Aj ja som sa akosi spomalila a stratila chuť do tvorby. Nápady neprichádzali a moja fantázia zaspala. Aj ma to trápilo. A tak som si začala predstavovať, že žijem v domácnosti, kde je veľa detí. A neuveríte, splnilo sa mi to.

Mám doma dvoch synov a v Prahe žijú aj moji dvaja veľkí súrodenci a netere. Keď sa všetci stretne, tlačím sa s deťmi v jednej posteli a rozprávam im vymyslené príbehy. Opäť je u nás rušno. Keď je toho hluku príliš, vezmem smetný kôš a idem von. Cestou si kúpim Margotku a rýchlo ju schrúmem. Chutí presne tak ako na tej lúke medzi Košútmi jedna a Košútmi dva. A potom zas bežím domov.

Mám rada okolo seba hluk, z ktorého sa dá nachvíľu odísť, a potom sa doň bezpečne vrátiť.

SÚŤAŽNÁ OTÁZKA
Napište nám, v akom meste sa narodil časopis Slniečko a spisovateľka Tereza Ol'hová.
Odpovede posielajte do 20. marca na adresu: Slniečko, Slovenské literárne centrum, Nám. SNP 12, 812 24 Bratislava
alebo na e-mail: slniecko-sutaze@litcentrum.sk.
Z autorov správnych odpovedí vyžrebujeme troch a odmeníme ich knihou Terezy Ol'hovej. Ostatných zaradíme do koncoročného žrebovania o slniečkarský bicykel.

Dobré správy z Fričoviec

Tešíme sa, že posolstvo dobrých správ z knížiek ilustrátora Martina Smatanu sa šíri ďalej. Do Slniečka nám prišiel takýto list:

Milé Slniečko!
Tešíme sa, že sme sa všetci spolu prehupli do roku 2023. Aké bolo naše prekvapenie, keď sme v tvojom januárovom čísle zbadali dvojstranu dobrých správ! Knihu sme poznali a potešilo nás, že aj my sa môžeme zapojiť a podeliť o naše dobré správy.
Pán Smatana, ďakujeme, že takýmto originálnym spôsobom robíte svet krajším. Pozdravujú Vás žiaci zo ZŠ vo Fričovciach spolu s pani učiteľkami!
Mgr. Daniela Šimková

DETI
V ZELENOM

BEZ VODY NIET ŽIVOTA

V hájoch a riedkych listnatých lesoch dostáva jarná pôda viac svetla ako v hustom ihličnatom lese. Teplotu pôdy zvyšujú aj rozkladajúce sa listy. Preto tam skôr ožívajú aj cibulky a hlúzy rastlín a ukazujú sa prvé kvety. Po snežienkach a podbeľoch vykuknú aj krásne modré pečeňovníky. V kyslejšej pôde sú lupienky kvetov tmavšie. V zásaditej, kde je viac vápnika, sú biele až ružové. V marci si na slnku vetrajú krídla babôčky a žltáčky – motýle, ktoré prezimovali na povalách.

*Suchý marec,
mokvý máj,
bude žitko ako háj*

Zajačie pytačky a marciačky

Pasienkové systémy ešte dospávajú zimný spánok, no na poliach sa už naháňajú zajace. Zajačice „navoňané“ výlučkami pachových žliaz lákajú zajace zo širokého okolia. Zajac musí dokázať, že je dobrý bežec, ale aj boxer, aby vedel odohnať sokov. Keď sa zajac zajačici zapáči, dovolí mu, aby mali spolu mláďatká. Zajačica vyhlíbi jamku a vystelie ju mäkuškou srstou. Tento mesiac príde na svet najviac zajačikov – marciačikov. Chladné vetry, dážď aj nočné mrazy však spôsobia, že ich veľa uhynie. Preto sa zajace pária niekoľkokrát do roka.

Užitočné netopiere

Netopiere sú počas zimného spánku veľmi citlivé na výkyvy teplôt. Pri oteplení sa zvyčajne prebudia. Aby znovu zaspali, musia siahnúť do svojich telesných tukových zásob. Keď vyletia na jar zo zimných úkrytov, často ich prekvapia nočné mrazy. Ľudia ich nachádzajú ležať pri domoch. Stuhnutého netopiera môžeme zachrániť, ak ho dostaneme dnu, najlepšie v uzavretej škatuli s otvormi na dýchanie. Prežiť im pomôže aj pár kvapiek vody osladenej medom.

Viete, že jeden netopier zje za noc aj tritisíc komárov?

Poklad na Podunajskej nížine

Takto môžeme nazvať Chránenú krajinnú oblasť Dunajské luhy. Tiahne sa v smere toku Dunaja od Bratislavy až k Veľ'kolélskemu ostrovu v okrese Komárno. Sú tu lesy, lúky, mokrade, jazerá a rybníky so vzácnymi druhmi rastlín aj živočíchov. Žije tu vyše 100 druhov mäkkýšov a 1800 druhov chrobákov. Na zarastených brehoch nájdeme hraboša severského, ktorý sa u nás zachoval ešte z doby ľadovej. Hniezdi tu orliak morský i vzácne volavky. V Dunaji a jeho ramenách majú svoj domov aj vzácny kapor sazan, blatniak či striebristá šabl'a krivočiara. Dlhými prsnými plutvami pripomína lietajúcu rybu.

Žitný ostrov, ktorý sa rozprestiera medzi Dunajom a jeho ramenom – Malým Dunajom, je najväčšou zásobárňou vody v Strednej Európe.

Zabudnuté remeslo

Od nepamäti si ľudia v novom dome vyberali miesto na spanie tam, kde sa pes niekoľkokrát otočil okolo svojho chvosta a spokojne sa uložil. Mačka naopak. Má rada rušivé vibrácie, dokonca aj tie z počítača.

Zvieratá sú oveľa citlivejšie na to, čo sa deje hlboko v našej zemi. Hodiny pred zemetrasením alebo cunami odídu z ohrozeného miesta. Slony v dobe sucha vycítia vodu a putujú za ňou niekoľko dní. Takúto citlivosť mali voľakedy aj ľudia. Tisícročia vyhl'adávali vodu alebo drahé kovy pomocou vrbového prútika. Keď u nás baníctvo upadalo, prútikári vyhl'adávali vodu pri hĺbení studní. Prútikárstvo sa využíva aj v jaskyniarstve na vyhl'adávanie chodieb.

Ján Uličiansky

ŠKRIATOK BREPTÍK

a najväčší orgován

Škriatok Breptík bol najmenším zamestnancom internetového Rádia Junior.

Budova rozhlasu, v ktorej Breptík pracoval, je neobyčajnou stavbou. Pyramídu obrátenú dole hlavou len tak ľahko vo svete nenájdete. Preto sídlo rozhlasu čas od času sprístupňovali zvedavým návštevníkom. Návštevy sprevádzal vyškolený pracovník, ktorý vedel zaujímavu rozprávať o tomto neobyčajnom architektonickom diele.

Raz sa nahlásila na prehliadku rozhlasovej pyramídy aj Základná škola z Kvetoslavova, ktorá sídlila na Orgovánovej ulici. Žiaci tejto školy radi počúvali vysielanie Rádia Junior. Preto pre nich redaktorky rádia pripravili besedu a porozprávali im o ich maskotovi škriatkovi Breptíkovi. Deti ho poznali z obrázkov, ale to, že existuje naozaj, bolo pre všetkých tajomstvom.

Škriatok Breptík by sa pred deťmi rád popredvádzal aj osobne, redaktorky však usúdili, že by to nebolo bezpečné. Preto sa žiaci z Orgovánovej ulice museli uspokojiť iba s jeho plyšovou podobou.

Práve takýto Breptík bol pripravený pre víťaza súťaže, na ktorej sa žiaci počas besedy mohli zúčastniť.

Išlo o súťaž v najznámejších detských jazykolamoch. Súťaž bola náročná, pretože súťažiaci museli trikrát po sebe zopakovať toto:

STRČ PRST SKRZ KRK.
V NAŠEJ PECI MYŠI PIŠTIA,
V NAŠEJ PECI PSÍK SPÍ.
PUDEL PRDOL PÚDER.

Keď žiaci počuli tú úlohu, rozchichotali sa a každý z nich sa chcel do súťaže prihlásiť. V zasadačke to bzučalo ako v úli a deti sa prekrikovali jedno cez druhé:

STRČ PRST SKRZ KRK... V NAŠEJ PECI MYŠI PIŠTIA, V NAŠEJ PECI PSÍK SPÍ... PUDEL PRDOL PÚDER...

Redaktorkám Rádia Junior bolo jasné, že súťažiť nemôžu všetci, a tak súťažiacich vybrali pani učiteľky. Po jednom z každej triedy.

Škriatok Breptík sedel v malej kabelke jednej z redakcií a veľmi sa zabával. Samozrejme, mal zmysel pre férovú hru, preto žiadnemu zo súťažiacich nepoplietol jazyk. Nakoniec súťaž vyhrala Barborka

Barboráková z tretej Cé, ktorá odmlela všetky jazykolamy trikrát za sebou bez jediného brbtu.

BRAVO!

Barborka si hrdo prevzala plyšového Breptíka, a potom nasledovala prehliadka rozhlasovej pyramídy. Pán sprievodca netušil, že škriatok Breptík nenápadne vyskočil z kabelky pani redaktorky a schoval sa do vrečka na jeho saku.

TAK TEDA!

„Milé deti, ako ste pri príchode k nám videli, budova rozhlasu je postavená z ocelevej konštrukcie v tvare pyramídy,“ vysvetľoval žiakom sprievodca. Potom ich zaviedol do Veľkého koncertného štúdia. Bolo naozaj veľkolepé. Žiaci zakláňali hlavy dozadu, aby videli, aké je vysoké. Deti začali nahlas skúšať jeho akustiku.

HU-HU-HU... HU-HU-HU!

„Žiaci! No tak! Utište sa! Ticho! Inak si náš pán sprievodca bude myslieť, že

kvetoslavovské deti z Orgovánovej ulice sú tou najhoršou návštevou, aká tu kedy bola.“

Sprievodca poďakoval učiteľkám za pomoc, pretože pre deti mal pripravenú ďalšiu informáciu:

„Naša koncertná sála sa môže popýšiť najväčším ORGOVÁNOM u nás. Bol postavený v roku 1984 a má šesťtisíc tristosedemdesiattri píšťal.“

Deti sa rozsmiali:

„Píšťalový orgován?!“

FÍ-HA!

Učiteľky vysvetlili žiakom, že pán sprievodca chcel určite povedať organ. To sú tie veľké strieborné píšťaly, ktoré vidia pred sebou. Jedna z učiteľiek pánovi sprievodcovi zašepkala:

„Určite sme vás doplietli s tou Orgovánovou ulicou. Organ – orgován, to sa ľahko pomýli.“

Pán sprievodca si organ s orgovánom však pomýlil iba preto, že škriatok Breptík mu nenápadne vyliezol za ucho a pošepkal mu ten brbt. Breptík sa na ňom smial rovnako ako deti z Orgovánovej ulice.

Sprievodca ich radšej rýchlo vyprevadil. Pozhasínal všetky svetlá vo Veľkom koncertnom štúdiu a šiel sa poďakovať redaktorkám za milú návštevu detí zo školy na Organovej ulici v Kvetoslavove.

NA ORGANOVEJ ULICI?!

Redaktorkám hneď bolo jasné, že s plyšovým Breptíkom neodišiel aj ich najmenší zamestnanec, ale sedí za uchom kolegu. Hneď sa im ulavilo. Usmiali sa a pozvali pána sprievodcu na karamelový veterník.

Pokračovanie nabudúce.

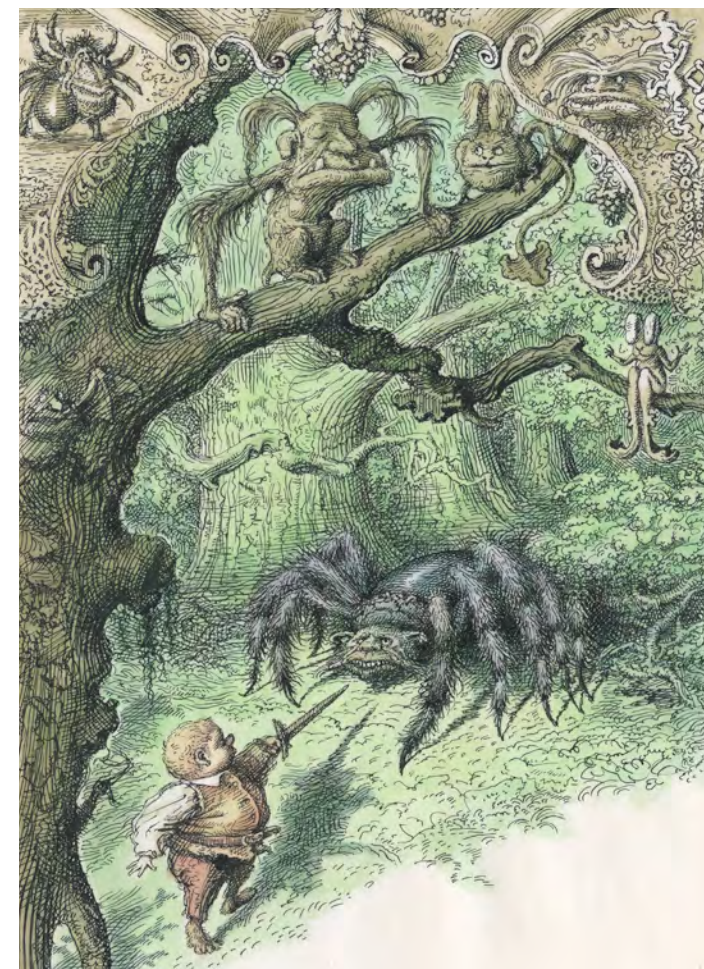

KLÚČIK DO SVETA FANTÁZIE

Kde sme sa to ocitli? Z tropickej džungle plnej paliem a kvetov na nás vyskočí lev s hrivou z peria, zubatá jašterica, tiger so žbacími stehnami či zebra s pštrosím krkom. V akej sme to vlastne krajine? Nuž v krajine maliara a ilustrátora Petra Klúčika.

Ilustroval veľké množstvo knižiek pre deti: Píšťáčka, Pippi Dlhú Pančuchu, Babku na rebríku, Rozprávky Čierneho Filipa, Život a dobrodružstvá Robinsona Crusoea, Medzi nami zvieratami či Kamaráta Čipka, ktorý vychádzal na pokračovanie aj v časopise Slniečko. Za svoje ilustrácie získal najvyššie ocenenia.

Dnes však najradšej kreslí bájne zvery, ktoré sa potulujú po neviditeľných lesoch jeho fantázie. Také nájdete aj na obrázkoch z krajiny Hobbitov.

ÚLOHA

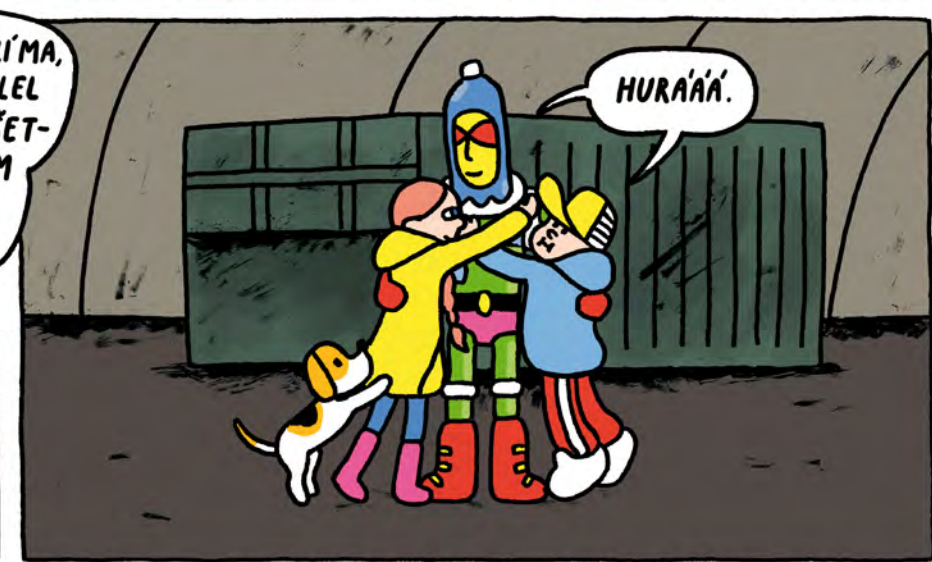
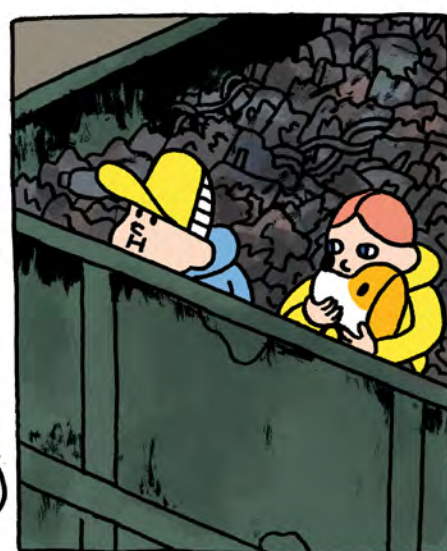
Na obrázkoch nájdete bytosti, ktoré sú milé, smutné, ale aj zlostné, ba až hrozivé. Možno preto, lebo im ešte nikto nedal meno. Dobre sa na ne zadívajte a skúste im ich vymyslieť. Ak máte dosť fantázie a odvahy, skúste nám nakresliť nejaké bájne či neobvyčajné zviera. Nezabudnite nám ich poslať do redakcie! Z vašich nápadov vyberieme tri, ktoré odmeníme knihou. Potom všetky zabalíme do balíčka a odnesieme ich maliarovi Petrovi Klúčikovi ako darček k jeho okrúhlym narodeninám.

Stranu sme pripravili v spolupráci s Toto! je galéria a Idu Želinskou.

TOVÁREŇ STRATENÝCH SNOV 16.

MAREK RUBEC & ANDREJ KOLENČÍK

POKRAČOVANIE NABUDÚCE.

Zuzana Štelbaská

Záchranná stanica

VLČICA LUNA

V Zázrivej – malebnej dedinke neďaleko Dolného Kubína – vznikla Záchranná stanica pre divé zvieratá. Za dva roky sa tu vystriedalo množstvo zranených zvierat, ale aj opustených a osirelých mláďat. Medzi nimi sa ocitli medvede, rysy, vydry, vlky, ježkovia, veverice, jazvece, ale aj orol, myšiak či sokol. Každé zvieratko má svoj príbeh. Spisovateľka Zuzana Štelbaská vám predstaví osudy medveďa Miša, rysa Lea a vlčice Luny v knihách z edície Záchranná stanica vydavateľstva Albatros Media.

Noc bola svieža. Mama vlčica zobrala svoje mláďatá na prieskum. Išli hore kopcom, smerovali na hrebeň. Súrodenci každú chvíľu skláňali ňufáky k zemi.

Našlapovali tichučko. Uši sa im otáčali za každým zvukom. Mama sa z času na čas zastavila, zavetrila a potom šla ďalej. Boli už príliš ďaleko od nory, preto sa všetci traja držali blízko pri sebe.

Veľká vlčica sa zrazu strhla. Napla telo a začala nepokojne vetriť. Malý vlčík znehybnel. Jeho sestra však bežala ďalej. Sekundu nato sa lesom ozvalo hlučné PRÁSK!

Vlky sa rozutekali na všetky strany.

Malá vlčica bežala ako o život. V myslí mala jediné: Utekaj, bež, ako len vieš, a zachráň sa! Zastavila sa až nadránom.

Bola vyčerpaná, smädná a ozval sa aj hlad. Svitanie odhalilo, že z hrebeňa zbehla až do doliny.

Ustráchané sa obzerala okolo seba. Kde je mama? Kam sa všetci podeli?

Malužinská dolina je pokojné miesto, kam nechodí veľa ľudí. Tobôž nie k večeru, keď sa má každý turista poberať domov. Lukáš s rodičmi však boli na nočnej výprave. Takýto výlet do lesa chlapec doteraz nezažil.

Na výpravu sa poriadne pripravili. Oco zbalil nielen teplé oblečenie, ale aj náhradné baterky, čaj a niečo pod zub.

„Skúška čeloviek!“ rozkázal oco.

Každý člen výpravy zasvietil tú svoju.

Vybrali sa strminou a po pár metroch odbočili k stromom.

„Toto je najlepšie miesto na prírodnú rozhľadňu,“ ozval sa oco. Vylezte každý na svoj strom.“

Lukášovo srdce dobrodruha plesalo radosťou. Zo stromov bol výhľad na lúčku, kde včera zbadali akési šteniatko. Možno sa tam ešte niekde motká.

„Keby sa nám tak podarilo vidieť nejaké zvieratá,“ zaželala si mama, keď sa vydriapala na strom.

„Teraz zhasnime čelovky a počúvajme les,“ povedal otec.

V Lukášovi sa striedal strach a nadšenie. Noc bola tmavá, nedoviedel si na špičku nosa. Mohol sa plne sústrediť na zvuky.

Spoza mrakov vyšiel mesiac a ožiaril celú dolinu.

„Pozrite, veď je to šteňa, čo sme včera videli! Asi nenašlo cestu domov. Podme za ním!“ zvolal nedočkavo Lukáš.

„Neblázni,“ zadržal ho otec. „Môže to byť aj vlk!“

„Nieкого hľadá,“ súhlasila mama.

„A aké je vyziabnuté a doráňané...“

„Nemôžeme ho tu len tak nechať,“ povedal Lukáš.

„Máš pravdu, nemôžeme,“ prikývol oco. Vybral telefón a zavolať na číslo horskej služby.

V Záchrannej stanici v Zázrivej sa nachádza aj ekocentrum, ktoré sa venuje vzdelávaniu detí i dospelých. Ak v prírode nájdete zranené divé zvieratá, zavolajte na najbližšiu záchrannú stanicu. Všetky kontakty nájdete na www.sopsr.sk, alebo na linke 112.

VEĽKÉ ŠTAHOVANIE OPÍC

Pri príležitosti 100. výročia narodenia Kristy Bendovej vyhlásila BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti v Bratislave, výtvarnú súťaž Veľké sťahovanie opíc z police do BIBIANY.

Viac ako 350 obrázkov od detí z celého Slovenska hodnotila odborná porota. Zarámované víťazné práce môžu do konca februára obdivovať návštevníci BIBIANY vo výstavnej sále na druhom poschodí. Keďže nápaditých výtvarných prác bolo oveľa viac, našli svoj priestor aj na chodbách BIBIANY.

Teta Krista

Kto pre nás príbehy chystá?
No predsa Bendová Krista.
Aj keď s nami už veľmi dlho nie je,
jej rozprávka pri srdci stále hreje.
Osmijanko či Spadla hruška zelená,
čítali ich Janka, Miško, ba aj naša Helena.
Všetkým deťom radosť dajú,
len čo si ich prečítajú.
Tieto pekné básne do srdca nám dala,
lebo všetky deti veľmi milovala.

Radko Zázrivý zo 4. A

Fricko v našej záhrade s kocúrimi bratmi Pištom, Jergušom a Lokim nakreslila Ela Macková, 8 rokov, Bratislava

Básne vytvorili žiaci 4. A pani učiteľky Mgr. Márie Dunajskej zo ZŠ s MŠ v Hybe.

Fricko a jeho kamaráti Gabriel Daubner, Ján Šimkovič, Adam Trepáč a Hana Detková zo 4. A Piaristickej ZŠ Františka Hanáka v Prievldzi

Osmijankova mama

Bola raz jedna teta Krista, ktorá písala krásne sľa klavirista. Kráľova Lehota je jej kolíska, večný sen si tu sníva dodneška. Rozprávok napísala kopec, hrdý bol na ňu aj jej otec. Napríklad taký Osmijanko, povedal nám v škole: „Dobré ráno!“ Z knihy vybehol aj Osmidunčo, obliekali sme si rýchlo pončo. Smiali sa z nás opice, viete, tie z našej police. A tak si my tu v štvrtej triede, jej knihy čítame aj poobede.

dievčatá zo 4.A

VÝSLEDKY SÚŤAŽI

SLNIEČKO Č. 5

SRDCE NA MIESTE
Z tých, ktorí nám správne napísali, že v rímskych časoch sa Trenčín nazýval Laugaricio, sme vyžrebovali nasledujúcich výhercov: Terezku Kardošovú z Bratislavy, Tomáša Kozu z Divína a Veroniku Čavojskú zo Žiliny.

O PEKNEJ KNIŽKE
Z tajničky ste sa dozvedeli, že obľúbeným zvieratkom spisovateľa Jána Uličianskeho je kocúr. Vydavateľstvo TRIO Publishing posielala knižku Pán Nápad zachraňuje svet Martine Lev z Medzeva, Janíkovi Dubovskému z Kolonice a Bianke Vardzaľovej z Hertníka.

Milé Slniečko,
dovoľte, aby som vám trošku predstavila našu školu ZŠ s MŠ Hybe. Navštevujú ju žiaci z našej obce, ale aj deti z okolia, hlavne Kráľovej Lehoty, Vyšnej Boce, Nižnej Boce a Malužinej. Sme vašimi vernými čitateľmi už dlhé, dlhé roky... Na hodinách čítania už od prvého ročníka pripomíname deťom významnú detskú spisovateľku Kristu Bendovú. Deti z Kráľovej Lehoty sú nato veľmi pyšné. Tento rok sme s láskou oslávili spisovateľkinu storočnicu. Tretiaci na hodinách vlastivedy vytvorili krásne projekty o Kriste Bendovej. Štvrtáci vymysleli básne a zahráli sa na ilustrátorov jej kníh.

Mgr. Mária Dunajská ZŠ s MŠ Hybe

Obrázky detí zo ZŠ s MŠ v Hybe

Zaslaním odpovede dáva účastník súťaže súhlas so spracovaním svojich osobných údajov pre potreby vyžrebovania a zasielania výhier. Šesť mesiacov po žrebovaní budú korešpondenčné lístky a listy s odpoveďami na súťažné otázky skartované a e-maily vymazané.

📧 slniecko_casopis
📱 @casopisSlniecko

Peter Novotný, ZŠ Fričovce

SLNIEČKO

UMELECKÝ MESAČNÍK
PRE ŽIAKOV 1. – 5. ROČNÍKA ZŠ
Založené v Matici slovenskej v roku 1927
Vydáva Slovenské literárne centrum,
štátna príspevková organizácia
Ministerstva kultúry SR.
IČO: 31752381, Evidenčné číslo: EV3197/09

Adresa redakcie: Nám. SNP 12,
812 24 Bratislava.

Telefón: 02/20473513

e-mail: slniecko@litcentrum.sk

Šéfredaktorka: Lubica Kepštová

Redaktorka: Kristína Soboň

Grafická úprava: Janka Bálik

Obálku nakreslila: Zuzana Šebelová

Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia

Číslo vyšlo 22. 2. 2023

Tlač KASICO, a. s., Hagarova 9,
831 51 Bratislava

Rozširuje ARES, spol. s r. o.

Elektrárnská 12091, 831 04 Bratislava

Telefón: 0800141911

Mediaprint-Kappa Pressegrasso, a. s., Bratislava

Slovenská pošta, Uzbecká 4, 820 14 Bratislava

Vychádza každý mesiac okrem júla a augusta

Cena jedného výtlačku je 1,50 €

Ročné predplatné 15,00 €

O PEKNEJ KNIŽKE

Kto by nepoznal Pippi?! Svojrázne dievčatko s neobvyklým správaním a zaujímavým zovňajškom, ktoré má dobré kamarátske srdce! Vy už viete, že býva vo vile Vilôčke s koňom a Pánom Galánom, ktorý nie je Pippin otecko, ale jej obľúbený opičiak. Dobrosrdečné ryšavé dievčatko so svojimi kamarátmi podnikajú dobrodružné výpravy, mnohé až za hranice svojho mestečka. Dokonca nastúpia na loď a vyberú sa na ďaleký ostrov, kde kraluje Efraim Dlhá Pančucha, Pippin otecko.

Zmysel pre dobrodružstvo, ďaleké krajiny a bájne zvieratá má aj ilustrátor Peter Klíučik, ktorý do knižky nakreslil veselé obrázky. Knižka, ktorá práve svieti na pultoch kníhkupectiev, je krásnou oslavou jeho 70. narodenín.

V osemšmerovke sa ukrýva krstné meno švédskej spisovateľky Lindgrenovej, ktorá vymyslela Pippi a jej neuveriteľné príhody. Vydavateľstvo Slovart pošle jej knihu trom z vás, ktorí budú mať šťastie pri žrebovaní. Tajničku nám pošlite do 25. marca na adresu Slniečko, Slovenské literárne centrum, Námestie SNP 12, 812 24 Bratislava alebo na e-mail: slniecko-sutaze@litcentrum.sk.

A	R	A	B	A	T	U
T	A	M	S	E	P	M
L	Á	N	T	Í	T	E
A	E	R	R	R	R	A
S	Á	P	I	A	R	I
P	E	L	D	P	Á	N

atlas, sen,
Arab, Beta,
emu, tu, upír,
tam, lán, pár,
pán, pirát,
pra, parí, lep,
pás

